

БИБЛИОТЕКА
„РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“
Бр. 46
10. 2. 2022
199 год.
ТОПОЛА

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
БИБЛИОТЕКЕ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“
ЗА 2021. ГОДИНУ**

ТОПОЛА

Фебруар 2022. године

Књижни фонд Библиотеке обухвата фонд за одрасле, дечји фонд, завичајни фонд, легат Душана Баранина и друге фондове. На крају 2021. године Библиотека „Радоје Домановић“ има укупно 50.813 књига и 3.309 свеске часописа.

1. ПОПУЊАВАЊЕ ФОНДОВА

Попуњавање постојећих фондова врши се куповином књига, откупом Министарства културе и поклонима издавачких кућа, установа и појединаца. Књиге се купују средствима оснивача. Министарство културе откупљује одређена издања књига за потребе општинских библиотека.

У 2021. години набављено је 906 књига и то:

1. Куповином – 229 књига (25%)
2. Откупом Министарства културе – 609 књига (67%)
3. Поклоном – 68 књига (8%)

Начин набавке, број књига и структура набављеног фонда приказани су у следећим табелама:

ЗАВИЧАЈНИ ФОНД

КУПЉЕНО	ПОКЛОН	ОТКУП	УКУПНО
/	/	/	/

0	1	2	3	5	6	7	8д	8ст	9	УКУПНО
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

ДЕЧЈИ ФОНД

КУПЉЕНО	ПОКЛОН	ОТКУП	УКУПНО
55	3	86	144

0	1	2	3	5	6	7	8д	8ст	9	УКУПНО
48	2	/	/	2	/	20	28	37	7	144

ФОНД ЗА ОДРАСЛЕ

КУПЉЕНО	ПОКЛОН	ОТКУП	УКУПНО
174	65	523	762

0	1	2	3	5	6	7	8д	8ст	9	УКУПНО
10	29	21	46	3	9	17	243	312	72	762

УКУПНО

КУПЉЕНО	ПОКЛОН	ОТКУП	УКУПНО
229	68	609	906

0	1	2	3	5	6	7	8д	8ст	9	УКУПНО
58	31	21	46	5	9	37	271	349	79	906

У 2021. години нису набављани нови наслови за огранак у Овсишту, јер због смањеног броја запослених огранак није био у функцији.

Библиотека је у 2021. години купила књиге у вредности од 234.903,00 динара из буџета општине.

Од периодике су током 2021. године куповином набављени следећи наслови:

	Наслов	Број свезака
1.	Панчевачко читалиште	2
2.	Свеске	4

На поклон су нам редовно стизали следећи наслови:

	Наслов	Број свезака
1.	Кораџи	3
2.	Бележница	1
3.	Шуме	3
4.	Вести	4
5.	Светосавско звонце	8
6.	Тополски записи	1
7.	Слово о Лапову	3
8.	Часопис „Оригинал“	5
9.	„Задужбина“ – Вукова задужбина	1

Тако је током 2021. године редовно набављено укупно 11 наслова са 35 свезака периодике.

Од новина смо у прошлој години куповали дневни лист „Политику“ и недељне листове „Нин“ и „Блиц жену“.

Од некњижне грађе сакупљено је:

Исечци из штампе	6
Плакати	25
Позивнице	20
Каталози	4
Програм манифестација	4
Остало	6

2. ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Библиотечка грађа обрађена је стручно и на време. Класификација приспелих публикација урађена је по УДК систему, а опис библиотечког материјала вршен је према међународним стандардима.

Пред крај 2008. године, Библиотека „Радоје Домановић“ прикључила се систему узајамне каталогизације COBISS, тако да је до краја 2021. године у базу унето 37.182 записа, односно 44.647 књига.

Обезбеђена су средства за куповину каталожких листића, карте књига, карте читалаца и других библиотечких образаца.

3. КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Корисницима услуга у прошлој години посвећена је посебна пажња. У непосредном контакту са радницима Библиотеке они су добијали информације о постојећим фондовима, начину коришћења библиотечког материјала, књижевним сустретима и другим програмима културе.

У 2021. години уписано је 775 чланова Библиотеке. Њихова структура је следећа:

Деца до 14 година	591
Средњошколци	21
Студенти	16
Остали	147
УКУПНО	775

У прошлој години Библиотека је имала 8.889 посета, а издато је 10.060 књига, 243 новина и 57 часописа, што укупно износи 10.360 библиотечке јединице. Услуге интернета користило је 602 чланова, а информације је затражило њих 894. Библиотека је у овој години обављала међубиблиотечку позајмицу. Укупан број пружених услуга у библиотеци у 2021. години је 11.856.

Структура корисника библиотечке грађе, као и број посета по групама приказани су у следећој табели:

Деца до 14 година	1.769	20%
Средњошколци	791	8%
Студенти	257	3%
Остали	6.081	69%

Укупно	8.889	
--------	-------	--

Коришћење књижне грађе у оквиру УДК група представљено је у следећој табели:

	Књиге за одрасле	Дечје књиге	Укупно
0 општа група	50	228	278
1 филозофија	120	47	167
2 религија	66	52	118
3 друштвене науке	151	67	218
5 природне науке	61	55	116
6 примењене науке	68	43	111
7 уметност	85	64	149
8д књижевност	2216	642	2858
8с књижевност	4392	688	5080
9 историја, географија	872	94	966
УКУПНО:	8081	1979	10.060

Новине	243
Часописи	57
Интернет	602
Инфо	894
УКУПНО	1.796

Укупно услуге у библиотеци	11.856
----------------------------	--------

Број просечно прочитаних публикација по кориснику је 13, а просечан број услуга по кориснику је 15.

Овом броју треба додати још и посете културно-просветним догађајима, па је укупан број посета знатно већи.

4. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

Библиотека је установа културе чија је делатност сакупљање, чување, позајмљивање књига и друге некњижне грађе. Она пружа информације од значаја за образовање, учење, информисаност у свим сферама људског сазнања и културних достигнућа, кроз различите врсте услуга грађанима. Библиотека је центар културно-информационе делатности једне заједнице. На првом месту је рад на популаризацији књиге и читања, кроз разне облике рада као што су: позајмљивање књига, сусрети са писцима, приступ интернету, трибине, предавања, представљање књига, такмичења у рецитовању, литерарни конкурси, креативне радионице, изложбе, приказивање филмова (смотре документарних филмова) и друго.

Како је и 2021. година пандемијска, Библиотека је радила под специфичним условима, као и све друге установе културе. Библиотека као саставни део заједнице, прилагођава се новим условима живота и рада. Пандемија Covid-19 променила је начин живота у целом свету. Страх од заражавања, болести, промењени односи међу људима, који подразумевају дистанцу и мере заштите и ограничавање броја окупљених наметнули су другачије обрасце понашања и утицали на рад установе. Рад са корисницима се наставио уобичајеним током што се тиче набавке, позајмљивања и популаризације читања, као и организација програма у складу са мерама које су прописане. Услуге у области информисања и доступности читаонице и приступа интернету су се наставиле као и пре епидемије. Сарадња са школама и вртићем се наставила кроз радионице као и претходних година, чак кроз осмишљавање и реализацију нових радионица, али у складу са тренутном епидемиолошком ситуацијом.

Због чињенице да у Библиотеци није функционисало грејање у првом делу 2021. године, са програмима се отпочело на крају грејне сезоне традиционалном Смотрам рецитатора (51. по реду). Услед промењених околности и ограниченог броја присутних, окупљања су била са мање публике и проређена, а све у зависности од тренутне епидемиолошке ситуације. Нису изостале књижевне вечери, али тек када је отоплило и када се број заражених смањило. Пројекције документарних филмова са фестивала BELDOCS ЕНО – интернационални документарни филмски фестивал, су и ове године реализоване, на жалост са мањим бројем гледалаца. Публика која је брижљиво и стрпљиво стварана и негована претходних година, устукнула је пред пандемијом, те су смотре етнографског (које су годинама организоване у сарадњи са Етнографским музејом) и археолошког филма изостале (због неспремности публике да се окупља у затвореном простору, чак и у ограниченом броју). Дечије радионице, које се преко 10 година одржавају у сарадњи са свим основним школама општине Топола и Предшколском установом, одржане су упркос епидемији, у периодима смањеног броја заражених, под посебним мерама заштите.

Појачан је рад на популаризацији књиге и читања кроз рад библиотекара са корисницима, путем препорука и савета, преко друштвених мрежа ... Настављено је са слањем и достављањем књига старијим и мање покретним корисницима до куће, комуникација са њима путем телефона, скајпа и друштвених мрежа.

Летопис културних дешавања у Библиотеци у току 2021. године изгледа овако:

- 22. април

Општинска смотра рецитатора „Песнице народа мог“, 51. по реду, на којој учествују такмичари из Тополе, одржана је ове године, након прошлгодишње паузе. Новина је да је такмичење на свим нивоима одржано онлајн. Смотра има такмичарски карактер и такмичење се одржава у више нивоа (од школског, општинског, регионалног до републичког), и заузима значајно место на мапи културних дешавања у Србији. Такмичење је у организацији Савеза аматера Србије, а за циљ има неговање језика, културс говор и љубави према поезији, као и плену популаризацију. У такмичењу су учествовали ученици свих основних школа из наше општине. Школска такмичења су одржана уживо, а општинска смотра је одржана по групама у Библиотеци (млађи, средњи и старији узраст), такође уживо. На општинском такмичењу учествовало је 27 ученика из све три категорије, из свих школа општине и из средње школе. Такмичаре је оцењивао тројчлани жири у саставу: Верица Симић, професор српског, Данијела Николић Јанковић, професор српског и Александар Јеленић, мастер учитељ. Они који су постигли запажене резултате у својим категоријама, по троје првопласираних, представљали су општину Топола на окружној Смотри рецитатора у Рачи. Снимци њихових наступа, које су они припремили са својим менторима – наставницима српског језика и учитељима, по пропозицијама су послати организатору окружног такмичења у Рачи.

- 26. април – Одржана је Смотра рецитатора „Песнице народа мог“ у Рачи за Шумадијски округ. Смотра се могла пратити онлајн. Представник из Тополе у категорији старијих, Богдан Стевановић, освојио је I место и на тај начин се квалификовао да представља Шумадијски округ на републичкој Смотри рецитатора у Ваљеву. И ово такмичење одржано је онлајн. Сви учесници су слали своје снимке, посебно снимљене за наступ на републичком такмичењу.

ЕКОЛОШКЕ РАДИОНИЦЕ

На овим радионицама учествовали су само ученици ОШ „Карађорђе“, и то 3. и 4. разред, због ограничења пандемијом. Радионице су биле едукативне – како чувати и штитити животну средину, а водио их је Владимир Изљаковић, инжењер заштите животне средине.

IV разред

- 18. мај – ОШ „Карађорђе“ из Тополе – 4. разред
- 19. мај – ОШ „Карађорђе“ из Тополе – 4. разред

- 20. мај – ОШ „Карађорђе“ из Тополе – 4. разред

III разред

- 25. мај – ОШ „Карађорђе“ – 3. разред
- 26. мај – ОШ „Карађорђе“ – 3. разред
- 27. мај – ОШ „Карађорђе“ – 3. разред
- 27. мај – Влада Арсић, књижевник и новинар, представио је своју најновију књигу „14 и 14“, као и предходне књиге „Осиње гнездо“, „Изгубљени у магли“ и „Приче уз огњиште“.
- 29. мај- Републичка Смотра рецитатора „Песнице народа мог“ одржана је у Ваљеву. Смотра је одржана онлајн, а такмичење се могло пратити уживо. Шумадијски округ представљао је Богдан Стевановић, матурант гимназије „Краљ Петар I“, чији је ментор Весна Стеванчевић, професорка српска језика. Републичка Смотра је највиши ниво овог традиционалног такмичења, па је велики успех наћи се међу најбољима из целе Србије.
- 29. мај – Друштво учитеља Србије доделило је награде по литерарном и књижевном конкурс који расписује сваке године. На конкурс је учествовало преко 500 ученика из целе Србије. Овај конкурс важи за најмасовније и једно од најзначајнијих такмичења ученика основних школа у литерарним и ликовним радовима у Србији. ФМ радио из Тополе је такође расписао конкурс за најбољу фотографију и доделио награде ученицима и наставницима: медаље, књиге и дипломе. У библиотеци, која сваке године подржава ову манифестацију, окупило се преко 120 ученика и наставника, као и родитеља, из различитих градова Србије.

BELDOCS ЕНО – интернационални документарни филмски фестивал је наставаљен и ове године, те су у мају приказани филмови са прошлогодишњег фестивала. Иако је прошле године у Београду одржан фестивал, на отвореним локацијама (испред Музеја Југославије, на Калемегдану), уобичајени „одједи“ по градовима нису одржани. У Библиотеци у Тополи је ипак одржан мини фестивал одабраних филмова.

Мини фестивал је организован по следећем календару:

- 18. мај – For Sama
- 20. мај – The earth is Blue as an Orange
- 21. мај – Space Dogs
- 25. мај – Breaking News
- 27. мај – This Land is My Land
- 28. мај – Victoria
- 31. мај – Radio silence
- 4. јун – Мирко Бижић, преводилац са енглеског и Бошко Милосављевић, професор српског језика, одржали су предавање под називом „Два погледа ка Америци и Енглеској“, о британским и америчким писцима, са нарочитим освртом на Честертона.

- 5. јун – У Библиотеци у Тополи је основан огранак „Вукове задужбине“ у Тополи. Огранак је основан на иницијативу председника УО Задужбине др Бранка Златковића. Уводну реч дао је др Бранко Златковић, говорећи о самој Задужбини, као и о могућностима које један огранак има у сфери културе и образовања за једну малу средину. Најављен је и међународни научни скуп „Савремена српска фолклористика“ од 18. до 20. јуна на Опленцу, који организују Удружење фолклориста Србије, УБ „Светозар Марковић“ из Београда, КЦ Топола и Општина Топола, а као партнери су наведене Библиотека „Радоје Домановић“ и Задужбина „Краљ Петар I Карађорђевић“.

ДЕЧИЈЕ КРЕАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ

Радионице са децом из вртића- предшколског узраста

- 7. јун – предшколска група
- 8. јун – предшколска и старија група вртића
- 10. јун – предшколска група
- 15. јун – предшколска група
- 16. јун – мешовита група вртића 26 малишана
- 18. – 20. јун – Међународни научни скуп „Савремена српска фолклористика“ одржан је у хотелу Оплепац. Организатори скупа су Удружење фолклориста Србије, УБ „Светозар Марковић“ Београд, КЦ „Топола“, Библиотека „Радоје Домановић“ и Задужбина „Краљ Петар I“. На научном скупу је учествовало више од 40 научника: етнолога-антрополога, лингвиста, етномузиколога из Србије, али и из Русије, Бугарске, Румуније, Републике Српске. Одређени број научника је учествовао онлајн због епидемије.

Део програма Скупа била је изложба у част етнолога Милета Недељковића. За потребе организовања изложбе Библиотека је издвојила одређени број његових књига из Завичајног фонда. Изложбу, чији је аутор Часлав Недељковић, у Карађорђевом конаку отворио је академик Матија Бећковић.

Разговор са Владетом Коларевићем, сакупљачем народних предања и истраживачем усмене историје и традиције овога краја и писцем, под називом „Усмено наслеђе Јасенице“, као и представљање његових књига, одржано је у башти хотела „Оплепац“ на отвореном.

У оквиру скупа било је низ пратећих програма, а Библиотека је на промоцији часописа „Даница“ на поклон добила књиге од Института за књижевност и уметност, Вукове задужбине и Задужбинског друштва „Први српски устанак“.

- 25. јун – Представљање књиге „Шумски чопор“ проф. др Миомира Петровића, књижевника, драматурга, драмског писца, професора на Институту за уметничку игру, као и гостујућег професора на факултету у Емиратима. Поред аутора о роману је говорио Горан Стојичић, писац и издавач.
- 14. јул – Представљање књиге „Човечице“ и „Истинита бајка православка о човечици небеској“ Љиљане Браловић, песникиње и писца из Прањана. У програму је, поред ауторке, учествовала и Јана Столица, ученица средње музичке школе из Чачка.
- 19. јул – Представљање књиге „Усамљеник са Родригеса“ Александра Југовића, књижевника и драмског писца. О књизи су говорили проф. др Александар Јерков, управник УБ „Светозар

Марковић“ и професор на Филолошком факултету, као и Младен Весковић, књижевни критичар и уредник издавачке куће „Албатрос плус“.

- 17. август – у огранку Библиотеке, у родној кући Радоја Домановића, Удружење жена „Опленац“, под покровитељством Општине Топола у сарадњи са Библиотеком организовало је културно-туристичку манифестацију „Домановићеви дани“.
Првога дана гост је био Бојан Љубеновић, сатиричар, двоструки добитник „Домановићеве награде“, који је представио свој први роман „Да је боље не би ваљало“. Поред разговора о роману, представио је своје књиге „Србија, Бог ти помого“, „Писма из Србије“, „Трипут сечем и опет кратко“.
- 19. Август – другог дана манифестације „Домановићеви дани“ у Овсишту одржана је трибина „Радоје Домановић и сатира данас“, на којој су учествовали сатиричари: Слободан Симић, неуропсихијатар и сатиричар, Владимир Јокић, новинар и колумниста, Жељко Јовановић, сатиричар, Зоран Николић, новинар Радио Београда и уредник емисије „Караван“, и Александар Стојадиновић, новинар Радио Београда. Модератори су биле Зорка Станојевић Антић и Данијела Павлићевић Јевтић, професорке српског језика.
- 23. август – отварање изложбе слика Милице Милованчевић из Тополе, учитељице и самоуке сликарке. Изложба је била отворена до 27. августа.
- 25. август – У сарадњи са Архивом Војводине представљена је књига „Од присаједињења до прекрајања Војводине у Краљевини СХС/Југославији 1918-1941“, проф. др Саше Марковића. Професор Марковић је историчар, аутор неколико значајних монографија о Сомбору и декан Педагошког факултета у Сомбору. Аутор је радова о Топличком устанку и учесник скупова о том историјском догађају.
- 27. август – приказан је филм „Отац Арсеније“ са BELDOCS ЕНУ – интернационалног документарног филмског фестивала.
- 31. август – представљање књиге прича Бошка Милосављевића „Посланице са Брда“. О књизи је говорио сам аутор.
- 12. септембар – Библиотека је учествовала у организацији Дечјег фестивала на Опленцу. Фестивал се традиционално одржава од 2018. године, у организацији Фондације Корени под покровитељством Њихових краљевских височанстава, принца Михаила и принцезе Љубице Карађорђевић. Програм који је у оквиру Фестивала организовала Библиотека подразумевао је извођење целодневне радионице на отвореном под називом „Шумска дружина“, за све заинтересоване посетиоце, али и један изузетно запажен и међу децом омиљен програм „Разоткривање мистерија са Урошем Петровићем“.
- 14. септембар – предавање Велибора Видића, историчара Историјског архива из Ваљева. Тема предавања била је „Србија 1914. године, са освртом на Колубарску битку – поновно читање докумената“.

ДЕЧЈА НЕДЕЉА је обележена дечјим креативним радионицама у сарадњи са ПУ „Софија Ристић“. Радионице су тематски везане за Опленачку бербу.

- 7. октобар
- 11. октобар
- 13. октобар
- 15. октобар

- 19. октобар
- 20. октобар
- 21. октобар
- 26. октобар
- 28. октобар

На радионицама је учествовало 159 предшколаца подељених у групе због епидемиолошке ситуације.

- 20. октобар – Пројекција филма „Учитељ из Дримкола“ о заборављеном српском писцу и учитељу из Македоније Анђелку Крстићу, с краја 19. и почетка 20. века, аутора Бошка Милосављевића и Милана Кићевца.

ЕКОЛОШКЕ РАДИОНИЦЕ

Са ученицима III разреда ОШ „Карађорђе“ из Тополе

- 5. новембар
- 23. новембар
- 26. новембар
- 12. новембар – представљање књиге сатиричних прича Вање Булића, новинара, писца и тв водитеља „Рупе у глави“. За ову књигу је добио награду „Радоје Домановић“. Осим о овој књизи, говорио је и о својим претходним књигама: Јованово завештање, Симеонов печат, Досије Богородица, Виза за небо, Душанова клетва, Теслина пошиљка, Теодорин прстен. Посебно је говорио о својој књизи Око отока, која је доживела своје друго издање и говори о Голом отоку.
- 18. новембар – српска књижевница, есејиста и историчарка уметности Лаура Варна, одржала је гимназијалцима, и другим заинтересованим грађанима, предавање о писцу Растку Петровићу и том приликом представила своју књигу „Своје моје сестре“. Лаура је надахнуто говорила о писцу и дипломату, ратнику из Првог светског рата и његовим сестрама, нарочито о Надежди Петровић, сликарки, трагично преминулој у Ваљевској болници. О Лаури и њеним књигама, одабиру личности о којима је писала (Исидора Секулић, Веселин Чајкановић...) говорио је библиотекар и писац из Обреновца Александар Поповић.
- 18. новембар – изузетно књижевно вече одржао је Мухарем Баздуљ, писац, новинар, преводилац. Са Мухаремом је разговарао Бошко Милосављевић, проф. српског језика. Говорило се о Андрићу, Црњанском, Меши Селимовићу, српским писцима по опредељењу и по рођењу. Говорило се о Нобеловцу Петеру Хандкеу, о његовим књигама, и његовој наклоности према Србима.

Током претходне године, програм радионица је обogaћен и Библиотека је започела са организацијом и реализацијом литерарних радионица.

Реализација литерарних радионица обухвата више различитих техника (мултимедијалну, музичку, ликовну, мозгалице, квизове, рецитовање поезије, читање бајки, басни, гледање цртаних филмова). Ученици се кроз рецитовање поезије Добрице Ерића, Змаја, Дучића, Ракића, уче лепом беседништву, и

начину изражавања. Програм радионица између осталог предвиђа обележавање значајних датума и одређивање теме у складу с тим (на тај начин је обрађена тема Светог Саве).

У сарадњи са Удружењем „Загрљај“, радионицу посећују деца са посебним потребама, Роми, као и деца са инвалидитетом.

Литерарне радионице су одржане у следећим терминима:

- 23. новембар
- 24. новембар
- 25. новембар
- 29. новембар
- 30. новембар
- 2. децембар
- 17. децембар
- 28. децембар
- 30. децембар

Еколошке радионице, које води Владимир Изљамовић, одржане су у следећим терминима:

- 30. новембар
- 1. децембар
- 2. децембар
- 24. децембар – у сарадњи са Удружењем потомака ратника 1912-1920 „Регент Александар“ из Тополе, организовано је представљање књиге „Велике силе и Срби (1496-1833)“ проф. др Милоша Ковића. Пред препуном салом о књизи су говорили историчар Ратко Вукелић, библиотекар из Лазаревца и аутор, професор Ковић.
- Током целе 2021. године трајала је продајна изложба књига Издавачке куће „Лагуна“.

Програми у 2021. години, изражени у бројкама изгледају овако:

Врсте делатности	Број делатности
Предавање	3
Књижевни сусрет	11
Изложбе	2
Остало	52
Укупно	68

4. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У 2021. години Библиотека у Тополи није имала издавачку делатност.

5. СТАРА И РЕТКА КЊИГА

У прошлој години нисмо набавили стару и ретку књигу.

6. ОСТВАРИВАЊЕ МАТИЧНИХ ФУНКЦИЈА

Матичне функције обавља Библиотека „Вук Караџић“ из Крагујевца.

7. РЕВИЗИЈА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

У 2021. настављена је ревизија библиотечке грађе.

8. ЗАШТИТА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Књиговезачке послове поверавамо штампаријама.

У прошлој години књиге нису коришене.

9. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР

Управни Одбор састајао се више пута током године и одлучивао по питањима из своје надлежности.

Директор
Слађана Митровић